

„TEHNOHEMIJA AD“ BEOGRAD

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2021. GODINU**

1. OPŠTE INFORMACIJE

Tehnohemija a.d, Beograd (u daljem tekstu „Društvo“) je osnovano 01.06.1951. godine, kada je rešenjem Vlade Narodne Republike Srbije osnovan „Industrijski servis NR Srbije za kožu, gumu, tekstil, azbest i hemikalije“. Danasnje ime Društvo je dobilo maja 1952. godine kada je izvršena fuzija preduzeća koja su se bavila sličnom delatnošću i to: Nabavnog preduzeća za hemijsku robu, Prodajnog servisa za prerađenu kožu, gumu i tekstil i Preduzeća za promet zaptivnim materijalima.

Krajem 1961. godine dolazi do integracije Društva i trgovinskog preduzeća Boja Beograd.

Odlukom Radničkog saveta o izdavanju internih deonica i organizovanju Trgovinskog preduzeća „Tehnohemija“ kao deoničko društvo u mešovitoj svojini od 29.10.1990. godine započet je proces svojinske transformacije i pretvaranja društvene svojine u druge oblike svojine.

Rešenjem br. I Fl-6397/98 kod Privrednog suda u Beogradu od 31.12.1997. godine, Društvo se osniva kao akcionarsko društvo.

Inicijativom Društva od 04.12.2002. godine i objavljivanjem prospekta Društva u sredstvima javnog informisanja dana 20.12.2002. godine pokrenut je postupak prodaje društvenog kapitala Društva. Agencija za privatizaciju je dana 30.12.2002. godine donela odluku da se društveni kapital navedenog subjekta privatizuje metodom javne aukcije.

Na javnoj aukciji održanoj dana 18.12.2003. godine, Agencija za privatizaciju prodala je 70% društvenog kapitala Društva i sa proglašenim kupcem, konzorcijumom fizičkih lica koga je zastupao Ranko Žižić iz Beograda, je dana 23.12.2003. godine zaključila Ugovor o prodaji društvenog kapitala metodom javne aukcije, koji je overen pred Prvim opštinskim sudom u Beogradu pod br. II/2 OV.br. 4983/03 od 23.12.2003. godine.

Odlukom Agencije za privatizaciju br. 10-3394/08-1117/02 od 19.11.2008. godine o prenosu kapitala preduzeća „Tehnohemija“ a.d., Beograd Akcijskom fondu, prenet je kapital preduzeća Akcijskom fondu usled raskida Ugovora o prodaji društvenog kapitala preduzeća, metodom javne aukcije, zaključenog dana 23.12.2003. godine i overenog u Prvom opštinskom sudu u Beogradu pod II/2 OV.br. 4933/03. Kapital koji Agencija za privatizaciju prenosi Akcijskom fondu iznosi 70% ukupno registrovanog društvenog kapitala preduzeća.

Odlukom Agencije za privatizaciju br. 10-5264/10-1117/02 od 15.12.2014. godine pokrenut je postupak restrukturiranja nad društvom „Tehnohemija“ a.d. Beograd.

Rešenjem Agencije za privatizaciju br. BDSL 41/2014 od 03.09.2014. godine, izvršena je promena u nazivu Društva, umesto Tehnohemija u restrukturiranju upisuje se Tehnohemija.

Ovim rešenjem menja se poslovno ime Društva, umesto TEHNOHEMIJA PREDUZEĆE ZA PROMET I PROIZVODNJU HEMIJSKE I TEHNIČKE ROBE - AKCIONARSKO DRUŠTVO (PALILULA) – U RESTRUKTURIRANJU, upisuje se TEHNOHEMIJA PREDUZEĆE ZA PROMET I PROIZVODNJU HEMIJSKE I TEHNIČKE ROBE - AKCIONARSKO DRUŠTVO BEOGRAD (PALILULA), kao i skraćeno poslovno ime Društva, umesto TEHNOHEMIJA AD, BEOGRAD – U RESTRUKTURIRANJU, upisuje se TEHNOHEMIJA AD, BEOGRAD.

Rešenjem Privrednog suda u Beogradu, br.I.Reo -25/2015 od 20.11.2015.god.pokrenut je prethodni stečajni postupak radi ispitivanja ispunjenosti uslova za otvaranje postupka stečaja u skladu sa Unapred pripremljenim planom reorganizacije nad Tehnohemijom ad Beograd.

Rešenjem Privrednog suda u Beogradu br. I.Reo -28/2015 od 20.05.2016.god.usvojen je Unapred pripremljen plan reorganizacije a Rešenje je postalo pravosnažno 26.10.2016.god.

Registrovana delatnost Društva je trgovina na veliko hemijskim proizvodima. Pored registrovane delatnosti Društvo se bavi proizvodnjom industrijske i kućne hemije i izdavanjem poslovnog prostora. Sedište Društva je na adresi: 11158 Beograd 118, Viline vode 47, PAK 133506.

Akcije Društva su obične akcije sa pravom glasa CFI kod: ESVUFR, ISIN: RSTHEME70352.

21.1.2020. SCOM DOO FEKETIĆ, Maršala Tita 15/1 Feketić postaje vlasnik 480.326 akcija, što čini 46,88% ukupnog broja akcija (Ugovor o prodaji kapitala zaključen je 30.12.2019.).

19.3.2020. METALING DOO BEOGRAD, Radnička 63 Beograd, kupuje 250.000 akcija od firme SCOM.

U skladu sa odredbama Unapred pripremljenog plana reorganizacije 20.01.2017.god. sprovedena je konverzija obaveza prema državnim poveriocima u iznosu od 275.909 hiljada RSD i za taj iznos izdato je 154.900 običnih akcija sa pravom glasa, nominalne vrednosti 1.000 RSD.

Akcije Društva se primarno kotiraju na Beogradskoj berzi. Uključene su i njima se trguje na MTP Belex, Tržišni segment - MTP akcije, a na osnovu Ugovora o uključenju i organizovanju trgovanja hartijama od vrednosti na MTP Belex, zaključenim dana 10.08.2012. godine između beogradske berze a.d. Beograd i Društva.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji potpisani su od strane generalnog direktora Dobrice Matković. Finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim propisima.

Osnovna delatnost kojom se Društvo bavi je trgovina na veliko hemijskim proizvodima, a pored toga registrovano je i za obavljanje sledećih delatnosti: izdavanje poslovnog prostora, proizvodnja i prodaja kućne hemije.

Sedište društva je u Beogradu, ulica Viline vode 47.

Matični broj Društva je 07032919 a poreski identifikacioni broj 100002959.

Na dan 31. decembar 2021. godine Društvo je imalo 34 zaposlena (na dan 31. decembar 2020. godine broj zaposlenih u Društvu bio je 35).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su obavezni da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu: „Zakon“, objavljen u „Sl. glasnik RS“ br. 73/2019.), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo kao malo pravno lice, primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) kao javno društvo koje je trguje hartijama od vrednosti na berzi, koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Okvir), Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC) , naknadne imene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (Odbor), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem ministarstva od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Sl. glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine (u daljem tekstu: „Rešenje o utvrđivanju prevoda“) utvrđeni su i objavljeni prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI, Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje (Konceptualni okvir), usvojenih od strane Odbora, kao i povezanih IFRIC tumačenja. Navedeni prevodi objavljeni u Rešenju o utvrđivanju prevoda ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere, kao i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je taj materijal sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda Konceptualni okvir, MRS, MSFI, IFRIC i sa njima povezana tumačenja koja su prevedena, u primeni su od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31.12.2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljivani, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Međutim, do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, nisu bile prevedene sve izmene MRS/MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za godišnje periode koje počinju 01.01.2014. godine. Pored navedenog pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke, vrednovanja i obelodanjivanja koja u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MRS, MSFI i IFRIC tumačenja.

Osim pomenutog, pojedina zakonska i podzakonska regulative u Republici Srbiji definiše određene računovodstvene postupke, što ima za posledicu dodatna odstupanja od MSFI kao što sledi:

- Društvo je ove finansijske izveštaje sastavilo u skladu sa zahtevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Sl. glasnik RS 89/2020) i u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Sl. glasnik RS 89/2020).
- Rešenje Ministarstva finansija RS br. 401-00-896/2014-16 od 31. marta 2014. godine (Sl. glasnik RS br. 35/2014) utvrđuje da zvanične standarde čine zvanični prevodi Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja do 31. jula 2013. godine. Nakon ovog datuma izdate je značajan broj dopuna, godišnjih poboljšanja, izmena odnosno dodataka postojećim i revidiranim standardima i tumačenjima, kao i izdavanje novih standarda, odnosno ukidanje postojećih, koji nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji.
- Određenim podzakonskim aktima koji su na snazi u tekućem periodu zahteva se priznavanje, vrednovanje i klasifikacija sredstava, obaveza i kapitala, kao i prihoda i rashoda koja odstupaju od zahteva prevedenih i usvojenih MSFI i MRS.

U skladu sa navedenim, a imajući potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa RS od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, ovi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, Društvo nije primenilo MSFI i MRS koji u svojim odredbama dozvoljavaju raniju primenu niti je primenilo standarde čiji prevod nije utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Načelo stalnosti poslovanja

U poslovnoj 2021 godini, Društvo je ostvarilo gubitak u poslovanju, ali je taj gubitak u značajno manjem iznosu nego u predhodnoj godini. Ukupne obaveze Društva na dan 31. decembar 2021. godine su neuporedivo manje od njegove ukupne aktive.

Tehnohemija AD nastavlja sa odvijanjem poslovanja i u budućem periodu.

Shodno prethodno navedenim izvršenim i preduzetim aktivnostima kao i budućim planovima rukovodstvo Društva je finansijske izveštaje za poslovnu 2021. godinu sastavilo na osnovu načela stalnosti poslovanja.

2.3. Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izveštaje Društva se odmeravaju i prikazuju u valuti primarnog ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcionalna valuta). Funkcionalna valuta, odnosno izveštajna valuta Društva je dinar, a izveštaji su prikazani u hiljadama dinara, ukoliko nije drugačije naglašeno.

(b) Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunata su na njihovu dinarsku protivvrednost po srednjem kursu na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja koje nisu izmirene do kraja godine, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijski prihodi odnosno rashodi.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale pri izmirivanju obaveza ili naplati potraživanja u toku godine po kursu važećem na dan poslovne promene, iskazuju se u bilansu uspeha kao finansijskih prihodi odnosno rashodi.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva kao prihod/rashod po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno. Društvo ne poseduje digitalnu imovinu, niti trguje kriptovalutama.

3.1. Stalna imovina

(a) Nematerijalna ulaganja

Početno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja.

Nematerijalna ulaganja se nakon početnog priznavanja iskazuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja. Na kraju poslovne godine preispituje se korisni vek trajanja svakog nematerijalnog ulaganja.

Amortizacija se vrši proporcionalnom metodom u toku korisnog veka upotrebe u roku od 5 godina.

(b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalne stavke koje se drže za upotrebu u poslovne svrhe, a u vezi sa kojima se očekuju buduće ekonomske koristi u periodu dužem od jednog obračunskog perioda.

Prema tome, njihovo priznavanje se vrši ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- postojanje verovatnoće priliva budućih ekonomskih koristi u periodu dužem od godinu dana,
- postoji mogućnost pouzdanog merenja troškova pribavljanja
- kriterijum značajnosti, prema kome je prag materijalnosti osnovnog sredstva bruto zarada u RS-i

Početno vrednovanje

Kada su nekretnine, postrojenja i oprema pribavljeni:

- kupovinom – početno se priznaje u visini nabavne cene (popusti i rabati iskazani u fakturi) umanjuju fakturnu cenu za zavisne troškove nabavke;
- sopstvenom proizvodnjom – početno se priznaju u visini cene koštanja, a kada je cena koštanja veća od neto prodajne cene, priznavanje se vrši po neto prodajnoj ceni;
- razmenom – početno vrednovanje se vrši u visini fer vrednosti primljenog sredstva, a ako se ona ne može utvrditi, vrednovanje se vrši u visini fer vrednosti datog sredstva u razmeni, ako se ni ona ne može pouzdano utvrditi, vrednovanje se vrši u visini knjigovodstvene vrednosti sredstava datog u razmenu;
- transakcijom finansijskog lizinga – početno vrednovanje kao sredstva i obaveze u iznosu koji je na početku lizinga jednak fer vrednosti ili sadašnjoj vrednosti minimalnih rata plaćanja ukoliko je ova vrednost niža.

Naknadna ulaganja

Naknadna ulaganja koja imaju za posledicu poboljšanje kvaliteta sredstva po osno koga se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi (veći obim proizvodnje veći kapacitet sredstava, produžetak korisnog veka trajanja sredstava, povećanje produktivnosti, smanjenje troškova proizvodnje) u periodu dužem od godinu dana, uvećavaju nabavnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme.

Ulaganja koja imaju karakter tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme predstavljaju rashod perioda u kome su nastali.

Rezervni delovi postrojenja i opreme koji ispunjavaju opšte uslove priznavanja, a koji se menjaju dužim od tri godine uvećavaju nabavnu vrednost sredstva, uz obavezu isknižavanja sadašnje vrednosti zamenjenog dela.

Ulaganja u detaljnu kontrolu postrojenja u proizvodnom pogonu koja se vrši na svake tri godine, uvećavaju nabavnu vrednost proizvodnog pogona, uz obavezu isknižavanja sadašnje vrednosti iznosa koji se odnosi na prethodnu kontrolu.

Vrednovanje nakon početnog priznavanja

Nakon početnog priznavanja stavke nekretnina se vrednuju po metodi revalorizacije. Procena vrednosti nekretnina vrši se uvek kada javi oscilacija fer vrednosti u odnosu na sadašnju knjigovodstvenu vrednost u materijalno značajnom iznosu.

Oprema se nakon početnog priznavanja vrednuje po metodi nabavne vrednosti.

Revalorizaciona rezerva nastala po osnovu revalorizacije neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit u momentu otuđenja te stavke, a najkasnije na datum sastavljanja finansijskih izveštaja za period u kome je stavka otuđenja.

Umanjenje vrednosti amortizacije

Ako na datum bilansa stanja postoje indicije da je došlo do umanjenja vrednosti neke vrednosti neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme, vrši se procena njene nadoknadive vrednosti. Kada je nadoknadiva vrednost stavka manja od njene knjigovodstvene vrednosti, evidentira se gubitak od umanjenja vrednosti, najpre putem smanjenja revalorizacionih rezervi (ako su formirane za tu stavku), pa zatim na teret rashoda perioda (ako nisu formirane rezerve, odnosno ako se vrednovanje nakon početnog priznavanja za tu stavku vrši primenom metoda nabavne vrednosti).

Ako na datum bilansa stanja postoje indicije da prethodno priznato umanjenje vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme više ne postoji ili postoji u manjem iznosu nego što je evidentirano, vrši se ponovna procena nadoknadive vrednosti i svođenje knjigovodstvene vrednosti na nadoknadivu vrednost, pri čemu se gubitak priznat u ranijim periodima priznaje kao prihod.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koji započinje prvog u narednom mesecu u odnos na datum pribavljanja, vrši se tako što se osnovica za obračun amortizacije (nabavna vrednost uvećana za procenjene eventualne troškove demontaže i dovođenja terena u prvobitno stanje, a umanjena za za ostatak vrednosti) množi stopom za obračun amortizacije.

Ostatak vrednosti – rezidualna vrednost sredstava je procenjeni iznos koji bi bio primljen danas ako bi sredstvo bilo otuđeno, posle umanjenja za procenjene troškove prodaje, uz pretpostavku da je sredstvo već na kraju svog korisnog veka trajanja. Ako je procenjena rezidualna vrednost materijalno beznačajna smatra se da je ona jednaka nuli. Rezidualna vrednost sredstava na datum njegove nabavke procenjuje komisija koju imenuje direktor poslovnog subjekta. Procenjeni korisni vek i rezidualna vrednost po potrebi se preispituje i usklađuje.

Stopa za obračun amortizacije se utvrđuje na osnovu procenjenog korisnog veka trajanja tako što se broj 100 podeli procenjenim korisnim vekom trajanja. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalnog metoda za sredstva koja se koriste na uobičajeni način i uobičajenom dinamikom.

Obračun amortizacije prestaje kada se stavka nekretnina, postrojenja i opreme isknjiži, kao i kada se ona reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji.

Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je imovina (zemljište i građevinski objekat ili deo građevinskog objekta) koju poseduje vlasnik ili zakupac po osnovu finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili povećanja vrednosti kapitala.

Kada se u okviru jedne nekretnine jedan njen deo koristi u poslovne svrhe, a drugi deo za iznajmljivanje, ili pak nema namenu u poslovnom procesu, ukoliko se deo (ili delovi) koji se ne koriste u poslovne svrhe mogu prodati (ili iznajmiti u formi finansijskog lizinga) kao zasebna celina, postoje uslovi da se ti delovi klasifikuju kao investicione nekretnine.

Investicione nekretnine početno se priznaju po nabavnoj vrednosti koja podrazumeva nabavnu cenu uvećanu za sve troškove nabavke i umanjenu za bilo kakve trgovinske popuste i rabate.

Investicione nekretnine izgrađene u sopstvenoj režiji početno se priznaju u visini cene koštanja.

U slučaju zamene određenih delova investicione nekretnine, sadašnja vrednost zamenjenih delova sa isknjižavanja iz nabavne vrednosti investicione nekretnine, a nabavna vrednost investicione nekretnine uvećava se za iznos nabavne vrednosti novog dela.

Naknadna ulaganja se priznaju u nabavnu vrednost investicione nekretnine samo kada se po osnovu njih očekuju priliv budućih ekonomskih koristi. Troškovi tekućeg održavanja se ne uključuju u nabavnu vrednost investicione nekretnine, već se evidentiraju kao rashod perioda.

Vrednovanje svih investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja se vrši po metodu fer vrednosti, pa se uskladi sa tim ne vrši obračun amortizacije, niti se za njih sprovodi test po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost treba da održava aktuelno stanje na tržištu i okolnosti na dan sastavljanja bilansa stanja. Ukoliko na tržištu nema prisutnih cena za konkretnu investicionu nekretninu, prilikom procene vrednosti se koriste podaci o cenama nekretnina sa sličnim karakteristikama na istoj lokaciji, zatim cene iz bliske prošlosti ili, procena projekcije očekivanog budućeg novčanog toka po osnovu posedovanja investicione nekretnine. Uz dokument o proceni procenitelj treba da priloži i elaborat (ili drugu dokumentaciju) o načinu utvrđivanja fer vrednosti investicione nekretnine.

Pozitivno usklađivanje knjigovodstvene vrednosti sa fer vrednošću investicione nekretnine, evidentira se kao prihod grupe 68, a ukoliko je pak, odstupanje negativno, evidentira se kao rashod u grupi računa 58.

Investiciona nekretnina se preknjižava na druge oblike imovine kada dođe do promene njene namene, na osnovu knjigovodstvene isprave koja dokazuje navedenu promenu.

Investiciona nekretnina se isknjižava iz evidencije kada dođe do njenog otuđenja ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njenog otuđenja. Prihodi ili rashodi koji nastanu po osnovu otuđenja (koji se utvrđuju kao razlika između neto primitaka po otuđenju i knjigovodstvene vrednosti nekretnine) evidentiraju se u periodu u kome su nastali.

Potraživanja po osnovu prodate i razmenjene investicione nekretnine se inicijalnovrednuje u visini njene fer vrednosti.

Naknade od trećih strana povodom oštećenja ili uništenja investicione nekretnine priznaju se kao prihodi u momentu evidentiranja potraživanja po navedenom osnovu.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava primenom proporcionalne metode na osnovicu koju čini nabavna, odnosno revalorizovana vrednost na početku godine, kao i na osnovna sredstva koja su stavljena u upotrebu u toku godine.

Stope amortizacije koje su u primeni, za glavne grupe osnovnih sredstava, su:

U %

Građevinski objekti	1,3 - 2,5
Pogonska oprema	10,0 - 30,0
Putnička vozila	20,0 -20,0

Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava. Sredstva koja imaju neograničen korisni vek upotrebe, kao npr. goodwill, ne podležu amortizaciji, a proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti. Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

(v) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, hartije od vrednosti koje se drže do

dospeća, dati dugoročni krediti zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Početno priznavanje, kao i naknadno vrednovanje dugoročnih finansijskih plasmana vrši se po metodu nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih. U bilansu uspeha iskazuje se prihod od ulaganja samo u onoj meri u kojoj Društvo primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana sticanja. Deo iz raspodele koji se primi u iznosu koji je veći od takvog dobitka smatra se povraćajem investicije i iskazuje se kao smanjenje nabavne vrednosti investicije.

Početno priznavanje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća vrši se po nabavnoj vrednosti koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih. Naknadno merenje hartija od vrednosti koje se drže do dospeća se vrši po diskontovanoj amortizovanoj vrednosti. Vlasničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju naknadno se vrednuju po poštnim tržišnim vrednostima u korist ili na teret sopstvenog kapitala.

Gubici po osnovu ulaganja u zavisna, povezana i druga pravna lica procenjuju se na datum sastavljanja finansijskih izveštaja, u skladu sa MRS 36 i priznaju se kao rashod u bilansu uspeha. Početno priznavanje i naknadno vrednovanje datih dugoročnih kredita vrši se po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznavanje.

3.2. Obrtna imovina

(a) Zalihe

Zalihe se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti ili po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža. Kada se materijal proizvodi i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procena se vrši u visini troškova proizvodnje, a najviše do neto prodajne vrednosti. Obračun izlaza zaliha materijala se vrši po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje

Zalihe gotovih proizvoda i proizvodnje u toku se vrednuju po nižoj od cene koštanja i neto prodajne vrednosti. Cena koštanja gotovih proizvoda i proizvodnje u toku obuhvata troškove projektovanja, utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove proizvodnje (zasnovane na normalnom korišćenju proizvodnog kapaciteta). Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje.

Zalihe robe

Zalihe robe mere se po nabavnoj vrednosti koju čini fakturna cena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškovi prevoza, manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha robe. Obračun izlaza zaliha robe se vrši po metodi prosečne ponderisane cene.

(b) Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo kao sredstvo namenjeno prodaji ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Stalno sredstvo namenjeno prodaji meri se po nižem iznosu od knjigovodstvene i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja vrednost iskazana u poslovnim knjigama. Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno ili obaveza izmirena

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva, koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod.

(v) *Kratkoročna potraživanja i plasmani*

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva zajmovi i potraživanja obuhvataju “potraživanja od prodaje i druga potraživanja” i “gotovinu i gotovinske ekvivalente.”

Potraživanja po osnovu prodaje

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju sva potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge u zemlji i inostranstvu. Potraživanja od kupaca koja se mere po vrednosti iz fakture, situacije, odnosno druge isprave u kojoj je obračunato potraživanje. Za vrednost potraživanja iskazanu u stranoj valuti vrši se preračunavanje po kursu važećem na dan transakcije (Napomena 3.5.). Ispravka vrednosti se vrši prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za sva potraživanja kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 365 dana na predlog stručnih službi koje su procenile da je naplata potraživanja neizvesna. Društvo nenaplativa potraživanja isknižava iz evidencije na osnovu sudske odluke ili na osnovu odluke direktora.

Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća do godinu dana od dana bilansa.

Hartije od vrednosti kojima se trguje, iskazuju se po fer (tržišnoj) vrednosti. Efekti promene fer vrednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

(g) *Gotovina i gotovinski ekvivalenti*

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

3.3. Osnovni kapital

Inicijalno, osnovni kapital iznosi 1.024.544 hiljada dinara i čini ga 1.024.544 akcija nominalne vrednosti od hiljadu dinara

3.4. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja Društva, rezervisanja za penzije i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza.

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i kada iznos obaveze može pouzdano da se proceni.

Merenje dugoročnih rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

3.5 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između

ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

3.6. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja se procenjuju po njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.7. Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Republike Srbije gde Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit. Rukovodstvo periodično vrši procenu stavki sadržanih u poreskoj prijavi sa stanovišta okolnosti u kojima primenjiva poreska regulativa podleže tumačenju, i vrši rezervisanje, ako je primereno, na osnovu iznosa za koje se očekuje da će biti plaćen poreskim organima.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porez na dobit se utvrđuje iz privremenih razlika nastalih na ulaganjima u zavisna i pridružena Društva, osim u slučaju kada sinhronizaciju poništenja privremenih razlika kontroliše Društvo i gde je verovatno da se privremene razlike neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Poreski propisi Republike Srbije priznaju sve pozicije Bilansa stanja u iznosima iskazanim u skladu sa MSFI osim nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja za koje se troškovi amortizacije priznaju po posebnim amortizacionim stopama. Shodno tome, odloženi poreski efekti su priznati na razliku između poreske osnovice i knjigovodstvene vrednosti u skladu sa politikom i amortizacije koju priznaju poreski propisi.

Poreski rashod (poreski prihod) je ukupan iznos uključen u određivanje neto dobitka ili gubitka perioda, u vezi sa tekućim i odloženim porezom. U skladu sa MRS 12 - Odložena poreska sredstva i poreske obaveze, za iznos poreskog rashoda umanjuje se računovodstvena dobit, dok se za iznos poreskog prihoda računovodstvena dobit uvećava, što znači da direktno utiču na utvrđivanje iznosa neto dobiti koja ostaje za raspodelu.

3.8. Primanja zaposlenih

Društvo nema sopstvene penzione fondove i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembar 2021. godine.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog

se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

U skladu sa Pravilnikom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti – u visini dve prosečne zarade koje je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Društvu za mesec koji prethodi mesecu u kome se vrši isplata otpremnine, odnosno dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi u Republici Srbiji prema poslednje objavljenom podatku nadležnog republičkog organa, ako je to za zaposlenog povoljnije.

3.9. Priznavanje prihoda

Prihodi obuhvataju prilive ekonomskih koristi od uobičajenih aktivnosti preduzeća (prodaje robe, proizvoda i usluga, aktiviranje učinaka, subvencije, dotacije, povraćaj dažbina) i dobitke (po osnovu prodaje imovine, i revalorizacije stalne imovine, viškovi i nerealizovani dobitci).

Prihodi se priznaju po fer vrednosti primljene naknade ili potraživanja. Prihodi se priznaju ako se istovremeno povećava vrednost sredstava ili se smanji vrednost obaveza.

Prihod uključuje bruto prilive primljenih ekonomskih koristi, odnosno prilive koristi čije se primanje očekuje. Iznosi koji su naplaćeni ili se potražuju za račun trećih lica ne priznaju se kao prihod.

Prihodi od prodaje evidentira se nakon isporuke proizvoda ili pružanja usluga kupcima, u skladu sa ugovorenim uslovima prodaje. Odobreni popusti i količinski rabat, sadržani u fakturi se ne priznaju kao prihod. Naknadno odobreni popusti u ceni priznaju se kao rashod.

Unapred primljeni avansi ne priznaju se kao prihod, već kao obaveza.

Kamata i prihod od dividendi priznaje se na obračunskoj osnovi.

3.10. Priznavanje rashoda

Rashodi predstavljaju rashode nastale u toku redovnih aktivnosti preduzeća (troškovi prodaje, zarade, amortizacija, i drugi poslovni rashodi) i gubitke.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, nastati u toku redovnih aktivnosti.

Gubici predstavljaju umanjena ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od rashoda. Oni se obično prikazuju na neto osnovi bez odgovarajućih prihoda.

Gubici obuhvataju gubitke od prodaje i rashodovanje imovine, manjkove, rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja, po osnovu obezvređenja imovine i druge nepomenute rashode.

Rashodi se priznaju u obračunskom periodu na koji se odnose i istovremeno utiču na smanjenje sredstava ili povećanja obaveza.

Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda.

Prilikom priznavanja rashoda treba da se poštuju sledeći kriterijumi:

- rashodi imaju za posledicu smanjenje sredstava ili povećanje obaveza,
- rashodi podrazumevaju direktnu povezanost između nastalih troškova i pojedinih stavki prihoda,
- kada se očekuje ostvarenje prihoda u više narednih obračunskih perioda, priznavanje rashoda se vrši sukcesivno, postupkom razmene alokacije na obračunske periode,
- rashodi se priznaju u obračunskom periodu u kome je nastala obaveza, kada nema uslova da se istovremeno izvrši priznavanje pozicije imovine.

3.11. Prihodi i rashodi kamata

Kamate nastale po osnovu plasmana i potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda u obračunskom periodu u kome su nastale.

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja obuhvataju se na sledeći način: troškovi pozajmljivanja koji se neposredno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava klasifikovanog za pripisivanje troškova pozajmljivanja (sredstvo za koje je potrebno značajno vreme da bi se osposobilo za upotrebu, odnosno prodaju) kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva, a svi ostali idu na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.12. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko rezultata ranijih godina, u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška, koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 10% poslovnih prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovane.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCENA

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni iznosi se mogu razlikovati od procenjenih.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procenjivanja, neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalne korekcije iznosa pozicija bilansa stanja u sledećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija i stopa amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom veku trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Društvo procenjuje ekonomski vek na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva zasnovanoj na analizi potraživanja od kupaca, istorijskih otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promenama u uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama.

4.3. Rezervisanja za sudske sporove

Generalno, rezervisanja su u značajnoj meri podložna procenama. Društvo procenjuje verovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoviti kao rezultat prošlih događaja i vrši procenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procene, s obzirom da postoji velika doza neizvesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

4.4. Beneficije zaposlenih

Tehnohemija za 2021. nije iskazala potrebu za obračunom rezervisanih sredstava za otpremnine prilikom odlaska radnika u penziju, saglasno MRS-19 jer je na dan 31.12.2021. imala 34 radnika po ugovoru o radu.

4.5. Fer vrednost

Fer vrednost odgovarajućih finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalno rasuđivanje prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki. Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika, i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja

5. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Poljop. zemljište	Grad. zemljište	Redovne nekretnine	Invest. nekretnine	Oprema	Sredstva u pripremi	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje na dan 01.01.2021. g	4.638	539.687	838.783	981.913	10.402	96.136	2.471.559
Povećanja			15.961	31.908	21.202		69.071
Aktiviranja							
Smanjena zbog aktiviranja							
Otuđenja							
Rashodovanje opreme							
Stanje na dan 31.12. 2021. g	4.638	539.687	854.744	1.013.822	31.604	96.136	2.540.630
<u>Akumulirana ispravka vrednosti</u>							
Stanje na dan 01.01.2021. g			370.479	362.202	2.389		735.070
Amortizacija			15.977		1.730		17.408
Otuđenja			3.072			96.136	99.208
Rashodovanje opreme							
Stanje na dan 31.12.2021. g			389.828	362.202	4.119		769.356
<u>Sadašnja vrednost na dan:</u>							
31. decembra 2021. godine	4.638	539.687	464.916	651.620	27.485		1.688.346
01. januara 2022. godine	4.638	539.687	464.916	651.620	27.485		1.688.346

Zemljište i građevinski objekti Društva su poslednji put procenjivani sa stanjem na dan 31. 12. 2019. godine i procena je proknjižena pod istim datumom.

Procena je rađena u skladu sa Računovodstvenim politikama tačka 20 i 21, gde se Društvo opredelilo da redovne nekretnine nakon početnog priznavanja vrednuje po metodu revalorizacije, a da se vrednovanje investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja vrši po metodu fer vrednosti. Pošto je prethodna procena rađena 2014.godine i tada su proknjiženje samo procenjene vrednosti zemljišta bilo je neophodno da se izvrši procena u skladu sa Računovodstvenim politikama.

Na na 31.12.2019.god vršena je procena objekata i zemljišta po fer vrednosti i ukupna vrednost zemljišta i građevinskih objekata na kraju 2019. godine iznosi 13.534.988,62 EUR.

Amortizacija za 2021. godinu iznosi 17.408 hiljada dinara (za 2020: 16.748 hiljada dinara) i uključena je u troškove poslovanja.

6. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na računu su bile kao što sledi:

	2021.	2020.
Stanje na početku godine	619.712	614.673
Povećanje	31.908	5.039
Smanjenje		
Stanje na kraju godine	651.620	619.712

Investicione nekretnine čine magacin broj 2, magacin broj 6, pet spratova upravne zgrade i deo magacina 1, sve na adresi Viline vode 47 u Beogradu, kao i delovi magacina u Dobanovcima.

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2021.	2020.
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	433	433
Ostali dugoročni finansijski plasmani – stanovi u otkupu	7.924	8.838
	8.357	9.271

Društvo poseduje 373 akcije u kapitalu Prosvete a.d., Beograd i vrednost jedne akcije na dan 31.12.2020. iznosila je 1.161 dinar.

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2020. godine iznose 7.924 hiljada dinara i čini ih otplata stanova bivših radnika na duži vremenski period.

8. ZALIHE

	2021.	2020.
Zalihe materijala	17.993	9.457
Roba	17.698	17.698
Gotovi proizvodi	5.615	0
Roba u prometu na malo	120	290
Dati avansi za zalihe i usluge	3.068	1.022
Ukupno zalihe – neto	44.375	29.307

Popis zaliha sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine izvršen je od strane imenovane popisne komisije.

Po usvajanju elaborata o popisu za ustanovljena neslaganja, sprovode se korekcije stanja u poslovnim knjigama, na način da iskazano knjigovodstveno stanje zaliha odgovara stvarnom stanju utvrđenom popisu.

9. POTRAŽIVANJA

	2021.	2020.
Potraživanja od kupaca	56.284	23.628
Ostala potraživanja	1.692	4.147
PDV	6.295	393
Ukupno potraživanja – neto	64.271	28.168

Potraživanja od kupaca

	2021.	2020.
Kupci u zemlji	70.149	37.493
Minus: Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	13.865	13.865
	56.284	23.628

Društvo ima usaglašeno stanje sa svim značajnim kupcima i zakupcima, ali ne i sa zakupcima: Videx Group, Videx Group Distribucija, Videx Coffee Team i Videx HR&Marketing. Sa postojećim zakupcima vodi se sudski spor. Za određene iznose potraživanja imamo izvršna rešenja iz ranijih godina, ali nismo u mogućnosti ista naplatiti jer su računi pomenutih zakupaca blokirani.

Ispravka vrednosti na teret rashoda za potraživanja od čijeg je roka za naplatu proteklo više od 365 dana, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu izvršena je u 2020. godini. Za dospela neizmirena potraživanja koja su nastala u 2021. godini izvesna je naplativnost, bez obzira što kupci često kasne sa plaćanjem.

Tokom 2021. godine nije bilo obračuna zatezних kamata kupcima, ali je zbog ekonomske krize i situacije u okruženju, vrlo često bilo potrebno podsećati kupce koliko je važno da svoje obaveze prema nama izmiruju na vreme.

10. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2021.	2020.
Tekući (poslovni) računi	3.498	20.030
Greškom uplaćena sredstva		406
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	2	2
Devizni račun	0	1
	3.500	20.439

11. KAPITAL I REZERVE

Ukupan kapital Društva na dan 31. decembar 2021. godine ima sledeću strukturu:

	2021.	2020.
Osnovni kapital	1.190.295	1.190.295
Revalorizacione rezerve	521.141	521.141
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	307	307
Neraspoređeni dobitak		
Gubitak	357.001	346.3363
	1.354.742	1.365.407

Osnovni kapital Društva čini akcijski kapital.

Promene na kapitalu za 2021. godinu su nastale po osnovu povećanja gubitka u 2021. godini došlo je zbog negativnog rezultata poslovanja, ali je jako važna činjenica da je gubitak u 2021. godini, u značajnom iznosu manji u odnosu na predhodnu 2020. godinu.

12. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se odnose na sledeće kategorije:

	2021.	2020.
Ostala dugoročna rezervisanja – rezervisanja po osnovu sudskih sporova koji su još u toku	11.877	12.692
	11.877	12.692

13. DUGOROČNI KREDITI

Dugoročni krediti se odnose na:

Finasijski kredit od:

	2021.	2020.
Dugoročni kredit Direktna banka ad Kragujevac	64.432	94.390
Dugoročni kredit Agrobanka ad Beograd – u stečaju	23.979	35.255
Ukupno dugoročni kredit	88.411	129.645
Deo dugor. kredita kod Direktne banke koji dospeva do 1 g	36.179	37.843
Deo dugor. kredita kod Agrobanke ad koji dospeva do 1 g	13.470	14.089
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do godinu dana	49.649	51.932

Pregled dugoročnih kredita prikazan je u sledećoj tabeli:

	Valuta	2021.	2020.
Direktna banka ad	EUR	855.666	1.124.624
Agrobanka ad u stečaju	EUR	318.494	419.658
Ukupno:	EUR	1.174.160	1.544.282

Radi obezbeđenja potraživanja poverilaca po dugoročnim kreditima Društvo je upisalo dve hipoteke nad svojim nepokretnostima i to: u korist Direktne banke AD Kragujevac na magacinu tehničkih hemikalija, Beograd ul. Viline vode 47, Beograd i u korist Agrobanke AD Beograd u stečaju, na osam magacina u stovarištu u Dobanovcima.

14. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	2021.	2020.
Deo dugoročnih kredita koji dospeva do jedne godine	49.649	51.932
Ostali kratkoročni zajmovi	32.012	31.516
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	30.000	30.000
	111.661	113.448

15. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	2.485	13.689
Dobavljači u zemlji	101.867	37.270
Ostale obaveze iz poslovanja		360
Ukupno	<u>104.352</u>	<u>51.319</u>

16. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.448	4.937
Ostale obaveze	4.903	24.284
	<u>6.351</u>	<u>29.221</u>

17. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	5.480	1.248
Obaveze za ostale poreze, doprinose i carine i druge dažbine	165	183
Obaveze za porez iz dobitka		-
	<u>5.645</u>	<u>1.431</u>

18. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Struktura	<u>Odložene poreske obaveze</u>
Po obračunatom porezu iz 2020. (analitika računa 3300)	70.967
Po obr.porezu na razliku između računovodstvene i poreske neotpisane vrednosti stalnih sredstava na koje se obračunava amortizacija	56.477
Stanje 31. decembra 2021. godine	<u>127.444</u>

Tekući poreski rashod perioda

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Bruto rezultat poslovne godine	(4.410)	3.267
Kapitalni dobiti i gubici	3.020	719
Usklađivanje rashoda		
Računovodstvena amortizacija	17.408	16.748
Poreska amortizacija	39.770	38.621
Korekcija rashoda	2.782	3.632
Korekcija prihoda		(2.805)
Poreska osnovica	-	-
Poreska stopa	15%	15%
Obračunati porez		-
Ukupna umanjenja obračunatog poreza		-
Tekući rashod perioda		-
Odložen poreski rashod perioda	(5.789)	(29.035)
Neto dobit	<u>(10.200)</u>	<u>(32.302)</u>

GUBITAK PO AKCIJI NA KRAJU 2020.GOD.IZNOSI 9,96 DINARA.

19. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje većinu svojih potraživanja sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine.

Na dan 31. 12. 2021. godine Društvo nije slalo IOS-e dobavljačima, ali je od IOS-a dobijenih od dobavljača usaglašena i većina obaveza.

20. POSLOVNI PRIHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od prodaje robe	76.317	64.583
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	68.453	95.446
Prihod od aktiviranja učinaka i robe		819
Prihodi od donacija	1.493	2.879
Ostali poslovni prihodi	95.220	84.271
Ukupno	241.483	247.998

Prihodi od prodaje robe iznose 76.317 hiljada dinara a prihodi od prodaje proizvoda iznose 68.453 hiljada dinara. Ostale poslovne prihode čine prihodi od zakupa kancelarijskog i magacinskog prostora.

21. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od zakupnina	95.702	84.271
	95.702	84.271

Prihode od zakupa čine prihodi od zakupa betonskih površina, kancelarijskog i magacinskog prostora u iznosu od 95.702 hiljada dinara.

22. POSLOVNI RASHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Nabavna vrednost prodate robe	57.567	112.000
Troškovi materijala	78.736	19.738
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	36.718	39.208
Troškovi amortizacije i rezervisanja	17.408	16.748
Ostali poslovni rashodi	19.291	55.242
	209.720	242.936

Nabavna vrednost prodate robe uključuje iznos od 57.567 hiljade dinara i odnosi se na troškove nabavne vrednosti za prodatu robu u 2021. godini.

Troškovi materijala između ostalog uključuju: troškove električne energije 10.851 hiljade dinara, troškove goriva, maziva, auto gasa i benzina 3.010 hiljade dinara, troškovi grejanja (mazuta) 2.207 hiljada dinara, kao i druge troškove među kojima dominiraju troškovi tekućeg i investicionog održavanja, koji su zbog dotrajalnosti stalnih sredstava u ovoj godini značajno porasli. Izuzetno su značajni i troškovi amortizacije, koji u 2021. godini iznose 17.408 hiljada dinara.

23. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Transportne usluge	6.091	6.091
Usluge održavanja, PTT usluga i paketa i dr.proizv.troškovi	26.485	6.167
Reklama i propaganda	353	68
Ostale usluge	10.020	7.023

Ostali proizvodni troškovi	25.172	962
Troškovi neproizvodnih usluga	15.391	
Premije osiguranja	532	1.657
Troškovi platnog prometa	312	442
Članarine	56	
Troškovi poreza	9.214	6.665
Ostali nematerijalni troškovi	2.375	26.986

24. FINANSIJSKI PRIHODI

	2021.	2020.
Prihodi kamata	482	-
Pozitivne kursne razlike	1	22
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule		15
Ukupno:	483	37

25. FINANSIJSKI RASHODI

	2021.	2020.
Rashodi kamata	5.040	5.993
Negativne kursne razlike	36	164
Ukupno:	5.076	6.157

Kamate su najznačajnija stavka finansijskih rashoda i odnose se na troškove kamata po kreditima, a padaju na teret rashoda perioda u kojem su dospele za naplatu.

26. OSTALI PRIHODI

	2021.	2020.
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	5.565	138
Viškovi		2.029
Naplaćena otpisana potraživanja	2	783
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	-	-
Prihodi od smanjenja obaveza	418	2.961
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	19.552	266
Ostali nepomenutu prihodi	1.027	206
Ostali nepomenutu prihodi	1.027	206

27. OSTALI RASHODI

	2021.	2020.
Gubici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	2.545	719
Manjkovi	2.134	1.540
Rashodi po osnovu raznih otpisa	754	-
Troškovi sporova	201	3.501
Ostalo	738	1.346
Ukupno:	26.565	7.293

28. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2021.	2020.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	27.126	20.793
Troškovi doprinosa na zarade na teret poslodavca	4.502	3.459
Naknade po ugovoru o delu, privremenim i povr. poslovima	2.850	1.470
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora		1.063
Ostali lični rashodi i naknade	2.240	3.370
Ukupno:	36.718	39.208

29. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. 12. 2021. godine vrednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva i potencijalnih obaveza koje iz toga proizilaze, evidentirani su kao obaveza Društva, na kontu 405.

30. FINANSIJSKI INSTRUMENTI I CILJEVI UPRAVLJANJA RIZICIMA**Upravljanje rizikom kapitala**

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Društva. Rukovodstvo Društva razmatra svaki mogući kapitalni rizik kao i moguće mere za ublažavanja istog, u uverenju da će biti u mogućnosti održati princip stalnosti poslovanja i u narednom periodu.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva vrše pregled strukture kapitala. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza obelodanjeni su u napomeni ovih finansijskih izveštaja.

Finansijska sredstva	2021.	2020.
Dugoročni finansijski plasmani	8.357	8.838
Potraživanje od kupaca	56.284	24.768
Druga potraživanja i kratkoročni finansijski plasmani	2.792	4.147
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.500	20.439
Ukupno:	70.933	58.192
Finansijske obaveze	2021.	2020.
Dugoročni krediti	88.411	129.645
Ostale kratkor.finan.obaveze	62.012	61.516
Kratkoročni krediti – deo dugor.kredita	49.649	51.932
Obaveze prema dobavljačima i dr.obaveze iz poslovanja	104.352	37.270
Ostale obaveze	11.996	44.701
Ukupno:	316.420	325.064

Kategorije finansijskih instrumenta

Osnovni finansijski instrumenti Društva su gotovina i gotovinski ekvivalenti, potraživanja, finansijski plasmani koji nastaju direktno iz poslovanja Društva, kao i dugoročni zajmovi, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze čija je osnovna namena finansiranje tekućeg poslovanja Društva. U normalnim uslovima poslovanja, Društvo je izloženo tržišnim i deviznim rizicima.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (devizni i kamatni), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente kako bi izbeglo uticaj finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

U ovom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo procenjuje ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od kupaca, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominirani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade Republike Srbije u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih srestava i obaveza u stranoj valuti na datum izveštavanja u Društvu bile su sledeće:

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa evra, američkog dolara i engleske funte. Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu. Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nenamirena potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i usklađuje njihovo prevođenje ma kraju perioda za promenu od 10% u kursovima stranih valuta. Pozitivan broj iz tabele ukazuje na povećanje rezultata tekućeg perioda u slučajevima kada dinar jača u odnosu na valutu o kojoj se radi. U slučaju slabljenja dinara od 10% u odnosu na datu stranu valutu, uticaj na rezultat tekućeg perioda bio bi suprotan onom iskazanom u prethodnom slučaju.

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj.

Kreditni rizik - upravljanje potraživanjima od kupaca.

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo i za rezultat finansijski gubitak. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa. Potraživanja od kupaca sastoje se od velikog broja pojedinačnih potraživanja.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima Društvo izmiruje u ugovorenim roku kada god je to moguće, jer složena ekonomska situacija, kako u okruženju tako i kod nas, neminovno dovodi do probijanja rokova dospeća, odnosno kašnjenju u plaćanju dospelih obaveza.

Rizik likvidnosti

Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društva koji su uspostavili odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja Društva kao i upravljačkom likvidnošću. Društvo upravlja likvidnom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Tabele rizika likvidnosti i kreditnog rizika

Sledeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da potraživanja naplati.

31. PRIMANJA RUKOVODSTVA

Tokom 2021. godine Društvo nije vršilo bilo kakve isplate članovima nadzornog odbora, a lica koja su u radnom odnosu na rukovodećim pozicijama, svoje zarade i eventualne pripadajuće naknade, primili u vreme kada i ostali zaposleni.

32. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute, preuzeti sa web stranice Narodne banke Srbije su sledeći:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
USD	103,9262	95,6637
EUR	117,5821	117,5802
CHF	<u>113,6388</u>	<u>108,4388</u>

Beograd, 25. 03. 2022. godine

(Mesto i datum)

M.P.

(Zakonski zastupnik)